Należność pocztowa opłacona ryczałtem.

Rok XV. Warszawa, dnia 15 Maja 1934 r. Nr. 6 (232)

MASZYNISTA

ORGAN ZWIĄZKU ZAW. MASZYNISTÓW KOLEJOWYCH

PISMO ZAWODOWE, POŚWIĘCONE SPRAWOM MASZYNISTÓW I KOLEJNICTWU

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca. Redakcja i Administracja **Warszawa, Chmielna 9 m. 9, tel.:** 595-28 i 539-00. **Konto czekowe P.K.O.** 3585. Cena pojedyńczego numeru 25 groszy. Członkowie Związku otrzymują czasopismo bezpłatnie. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Anonimów nie uwzględnia się. Ceny ogłoszeń na ostatniej stronie.

TREŚĆ NUMERU:

NA MARGINESIE SPRAWY O KATASTROFĘ W POZNANIU

Dnia 13 kwietnia 1934 Sąd Okręgowy w Poznaniu pod przewodnictwem swego Prezesa rozpatrywał sprawę z oskarżenia publicznego o spowodowanie znanej powszechnie katastrofy, która miała miejsce w Poznaniu dnia 15 grudnia 1933 r., a której skutkiem była śmierć kilku a cięższe lub lżejsze zranienie kilkudziesięciu osób oraz poważne straty materjalne dla P. K. P. Katastrofa ta uznana została za jedną z najcięższych katastrof kolejowych w Polsce, to też sprawa sądowa wytoczona domniemanym jej sprawcom budziła powszechne zainteresowanie.

Przed Sądem stanęli *Franciszek Wawrzyniak*, zwrotniczy posterunku blokowego Jeżyce i *Walenty Niedzielski*, członek naszego Związku, maszynista prowadzący pociąg Nr. 4132. Akt oskarżenia zarzucał Wawrzyniakowi spowodowanie katastrofy przez to, iż jako zwrotniczy na posterunku blokowym Jeżyce, po przejściu pociągu Nr. 1522 ze Strzeszyna w stronę Poznania nie czekając na telefoniczne zawiadomienie o przybyciu pociągu do stacji Poznań przepuścił jadący w tym samym kierunku z Ławicy pociąg Nr. 4132, który najechał na tył pociągu Nr. 1522 zatrzymanego przy sygnale wjazdowym do stacji Poznań. Kol. Niedzielskiemu zarzucał akt oskarżenia spowodowanie niebezpieczeństwa katastrofy w komunikacji lądowej przez to, że jako maszynista prowadzący lokomotywę pociągu Nr. 4132 jadącego z Ławicy, na widok tarczy ostrzegawczej przed sygnałem wjazdowym do stacji Poznań nie zwolnił biegu pociągu oraz nie zwracał uwagi na odstęp blokowy między posterunkiem blokowym Jeżyce i sygnałem, pod którym stał zatrzymany i oświetlony z tyłu czerwonemi latarniami pociąg Nr. 1522.

Po przeprowadzonej rozprawie Sąd uznał *Wawrzyniaka* winnym występków z art. 215 § 2, art. 230 § 1 i art. 36 kodeksu karnego i skazał go na karę więzienia przez 4 lata, zaś kol. Niedzielskiego *uniewinnił*.

Obronę naszego kolegi wniósł wypróbowany nasz obrońca związkowy mec. *Wacław Zarzyński* z Warszawy, który dzięki swemu talentowi obrończemu i doświadczeniu w sprawach kolejowych przyczynił się znowu i nie poraz pierwszy do tryumfu sprawiedliwości nad spiętrzonemi przeciwko naszemu koledze, wyjątkowo tym razem licznemi, pozorami i inspiracjami, noszącemi charakter poważny, bo urzędowy.

Pozostawiając na uboczu sprawę Wawrzyniaka, ofiary zbyt daleko posuniętej gorliwości w staraniach o prawidłowość ruchu, zmuszeni jesteśmy ze względów zasadniczych zająć się bliżej atmosferą wytworzoną ze strony urzędowej wokół zagadnienia winy kol. Niedzielskiego.

Stwierdzamy przedewszystkiem że *prawomocny*, w stosunku do Niedzielskiego wyrok sądowy zawiera w swem uzasadnieniu następujące stwierdzenia:

„Oskarżony Niedzielski do winy nie przyznał się, twierdząc, że zrobił wszystko co doń należało, w szczególności, że widząc tarczę ostrzegawczą bieg pociągu zwolnił, nadto, że przestrzeń przed parowozem należycie obserwował jednak tył pociągu Nr. 1522 zobaczył dopiero w ostatniej chwili a to ze względu na mgłę i silne oparowanie tylnych sygnałów stojącego pociągu. Wysiłki jego zmierzające do zatrzymania pociągu skutku nie odniosły i nastąpiło zderzenie.

Przewód sądowy w całej pełni potwierdził obronę oskarżonego Niedzielskiego. Świadek Ludwik Powierza zeznał, że oskarżony Niedzielski, przejeżdżając koło tarczy ostrzegawczej *bieg pociągu zwolnił.* Świadek nie mógł dokładnie określić szybkości pociągu po zwolnieniu, zdaniem jego była ona jednak dostateczną do zatrzymania pociągu przed semaforem, czego zresztą nie mogli stwierdzić i inni świadkowie.

Wszyscy świadkowie zajścia zgodnie stwierdzili, że krytycznego dnia była mgła, nadto, że stojący pociąg Nr. 1522 silnie parował szczególnie z tyłu, gdzie znajdowały się latarnie ostrzegawcze, wreszcie, że skutkiem silnego mrozu ponad 20 st. C. para wychodząca z pociągu kondensowała się i zakrywała stojący pociąg po wewnętrznej stronie łuku, w jaki przechodzi tor w miejscu zderzenia. Biegli inżynierowie Reszelski i Ostrowski ustalili, że uwzględniając warunki atmosferyczne, jakie miały miejsce krytycznego dnia, jak również mając na uwadze położenie *semafora „U", który jest mało widoczny nawet w normalnych warunkach*, nadto uwzględniając wyniki próbnej jazdy, odbytej przez rzeczoznawców w przedeniu rozprawy *zderzenia*

było nieuniknione mimo wszelkich starań jakie mógł, powinien i zastosował oskarżony Niedzielski.

Mając na uwadze wszystkie wyżej wyszczególnione okoliczności należało oskarżonego Niedzielskiego od zarzutów aktu oskarżenia uwolnić". (podkreślenia Red.).

W przytoczonych wywodach, zawartych w prawomocnym wyroku Sądowym nie ma nic dziwnego ani nadzwyczajnego. W sądach toczy się kilkadziesiąt spraw o katastrofy rocznie i zapada kilkadziesiąt wyroków o różnej treści i o różnem uzasadnieniu. Omawiany wyrok urasta do znaczenia sprawy zasadniczej, nie sam przez się ale w związku z okolicznością, *że jeszcze przed sprawą i wyrokiem usiłowano* przesądzić winę kol. Niedzielskiego i *że uczyniło to Ministerstwo Komunikacji w publikacji urzędowej.*

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Komunikacji Nr. 2 z r. 1934 pod poz. 7 ukazało się mianowicie rozporządzenie p. Ministra Komunikacji z dn. 22 grudnia 1933 r. Nr. R. O. V 200/7 w sprawie wzmożenia nadzoru i kontroli nad bezpieczeństwem ruchu omawiające katastrofę z dn. 15 grudnia 1933, w którem czytamy co następuje:

„*Współodpowiedzialnym*, jakkolwiek w mniejszym stopniu, *okazał się również maszynista prowadzący pociąg Nr. 4132*, który *wjeżdżał* na szlak Jeżyce — Poznań Osob. *z szybkością nadmierną* i przekraczającą normę ustanowioną rozkładami jazdy. Nadto maszynista ten *nie hamował dostatecznie pociągu*, pomimo, że widział tarczę ostrzegawczą o położeniu sygnalizującem, że semafor podaje sygnał „stój". Wskutek *tak nieostrożnej* jazdy maszynista nie był w stanie zahamować pociągu, gdy zauważył stojący na tym samym torze pociąg Nr. 1522 i dopuścił do najechania".

A dalej:

„*Bezpośredni winowajcy spowodowania katastrofy zostaną surowo ukarani*. nastawniczy został aresztowany i oddany pod sąd, maszynista zaś zawieszony w czynnościach służbowych i *wytoczono mu formalne postępowanie dyscyplinarne...*" (podkreślenia Red.).

Urzędnik, który podsunął p. Ministrowi do podpisu omawiane rozporządzenie i dopuścił do opublikowania podobnych twierdzeń w Dzienniku Urzędowym stał się winnym poważnego uchybienia przeciwko podstawowym zasadom praworządności.

Nie wolno nikomu, nie wyłączać p. Ministra Komunikacji przesądzać winy obywatela - pracownika skoro ocena tej winy z punktu widzenia kodeksu karnego należy do niezawisłych sądów a z punktu widzenia przepisów służbowych do Komisyj Dyscyplinarnych, które według brzmienia pragmatyki również mają być niezawisłe i którym powierzono osądzenie sprawy, według twierdzenia zawartego w samem rozporządzeniu.

Rozporządzenie nosi datę 22.XII. 1933, zostało więc podpisane w 7 dni po wypadku. Wydano je niewątpliwie zbyt pochopnie i bez należytego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, choćby bez uwzględnienia owej próbnej jazdy którą rzeczoznawcy odbyli w przeddzień rozprawy. Wolno każdemu mieć swój sąd o rzeczy, wolno też i Ministerstwu Komunikacji mieć własne zdanie w tej sprawie ale co innego jest opinja jakiejś Komisji, a co innego rozporządzenie Ministra zamieszczone w Dzienniku Urzędowym.

Mamy wszelkie podstawy do twierdzenia iż stała się rzecz niewłaściwa. Wyrok sądowy stoi w sprzeczności z rozporządzeniem p. Ministra, zapowiedź zawarta w tem rozporządzeniu a ujęta w formę kategoryczną, w myśl której winowajcy zostaną surowo ukarani nie sprawdziła się w stosunku do kol. Niedzielskiego na odcinku sądowym. Rzeczoznawcy, będący urzędnikami przedsiębiorstwa P. K. P. i sprawujący swoją funkcję sądową, z uwagi na postanowienia § 42 pragmatyki, za wiedzą swych władz przełożonych zmuszeni byli stwierdzić, że maszynista nie jest winien i że katastrofa była nieuniknione mimo wszelkich starań jakie mógł, powinien i zastosował oskarżony. Prawda stwierdzona na postawie ich opinji w prawomocnym wyroku sądowym przeczy jaskrawo twierdzeniom zawartym w rozporządzeniu p. Ministra a żaden z zarzutów, na podstawie których rozporządzenie przesądziło winę maszynisty nie został w toku rozprawy sądowej potwierdzony. Jest to sytuacja w najwyższym stopniu niewłaściwa i należałoby przewidzieć na przyszłość skuteczne środki aby coś podobnego nie mogło się powtórzyć.

Sprzeczność sądowego wyroku z rozporządzeniem p. Ministra nie wyczerwuje jednak całej niewłaściwości sytuacji. Rozporządzenie wydane zostało w toku śledztwa sądowego i mogło wpłynąć na jego przebieg oraz na rezultat sprawy. Jeśli mimo wszystko nie oddziałało ono w sposób ujemny nie tylko dla interesów oskarżonego maszynisty ale i dla objektywnej prawdy i sprawiedliwości — zawdzięczać to należy, odwadze przekonań i sumienności rzeczoznawców tudzież fachowej i umiejętnej obronie. Nikt jednak nie zaprzeczy, iż inspiracje podobne nie powinny utrudniać władzom sądowym wywiaru sprawiedliwości.

Co gorzej — maszynista jest dotąd zawieszony w służbie i zgodnie z treścią rozporządzenia toczy się przeciwko niemu dochodzenie dyscyplinarne. Sprawa będzie zatem badana raz jeszcze z punktu widzenia przepisów służbowych przed Komisją Dyscyplinarną. Nasuwa się tutaj wątpliwość czy rozporządzenie p. Ministra nie stoi w sprzeczności z zasadą niezawisłości orzecznictwa dyscyplinarnego. Jeśli Komisje dyscyplinarne są rzeczywiście w myśl przepisów pragmatyki niezawisłe wówczas nie należy im inspirować oceny winy pracownika, jeśli niezawisłość ta jest tylko pozorną wówczas tem więcej należałoby dbać o zachowanie tych pozorów. Na wszelki wypadek Komisja będzie miała zadanie trudne. Z jednej strony uniewinniający wyrok sądowy, z drugiej strony kategoryczne twierdzenia zawarte w rozporządzeniu p. Ministra a gdzieś pośrodku sumienie ludzi, którzy przecież są pracownikami kolejowymi i podwładnymi p. Ministra. Inspiracja, z tak wysokiego miejsca i w tak oficjalnej formie podana, może mieć dla nich moc nieodpornego przymusu, zdolnego przezwyciężyć nawet głos sumienia. Jesteśmy przekonani, że nie leżało w intencjach p. Ministra stawiać tych ludzi przed takim konfliktem duchowym a obawiamy się bardzo, że omawiane rozporządzenie wpłynąć może ujemnie na wymiar sprawiedliwości, która jest i ma być celem orzecznictwa dyscyplinarnego.

Jesteśmy przekonani, że rozporządzenie p. Ministra jest wynikiem nieporozumienia zarówno co do faktów jak też i co do intencyj. Nie widzimy innej drogi wyjścia, zgodnej z postulatem praworządności jak wycofanie się z sytuacji ze strony M. K. Nie przesądzamy formy w której to nastąpić powinno, nie tracimy jednakże nadziei że stanie się zadość sprawiedliwości, że obwiniony maszynista zostanie powołany do służby i że usunięte zostaną wszystkie przeszkody mogące krępować niezależność orzecznictwa dyscyplinarnego i swobodę sumienia sędziów dyscyplinarnych w tej sprawie.

XII-ty WALNY ZJAZD DELEGATÓW

Bydgoszcz 8 i 9 kwietnia 1934

Protokół obrad (w skróceniu).

(Dokończenie).

2-gi dzień obrad, 9. IV. 1934 r.

Przewodniczący otwiera posiedzenie o godz. 11 min. 20, poddając pod obrady w myśl uchwały Zjazdu sprawozdanie Komisji Mandatowej. Imieniem Komisji kol. **Szachta** stwierdza prawidłowe zwołanie i należyte obesłanie Zjazdu w myśl postanowień statutu. Na wniosek Komisji Zjazd uchwala unieważnić mandat dla Koła Zamość, które tymczasem zostało zlikwidowane oraz przyznać mandaty kol.: **Prędkiewiczowi**, delegatowi Koła Gozdów i kol. **Błaszczakowi**, del. Koła Włodzimierz.

Imieniem Komisji Organizacyjnej składa sprawozdanie i referuje wnioski kol. **Szymański.**

Wniosek o wystąpienie z I.T.F. i z Komisji Klasowych Związków Zawo-

dowych po dyskusji, w której wzięli udział w charakterze mówców generalnych kol. **Buża i Lisowski**, uchwalony został większością głosów w następującej redakcji: **XII-ty Walny Zjazd Delegatów Z. Z. M. uchwala wystąpienie z Międzynarodowej Organizacji Pracowników Transportowych i ze Związku Stowarzyszeń Zawodowych. Na przyszłość Związek ma posiadać charakter apolityczny i wyłącznie fachowo-zawodowy.**

Na wniosek Koła **Lwów** poparty przez Komisję, uchwalono, aby na przyszłość wnioski zgłaszane na Walny Zjazd przez poszczególne Koła, przekazywane były Zarządom Okręgowym celem uzgodnienia na nadzwyczajnych Zjazdach Okręgowych i dopiero w tej formie przedkładane przez Prezydjum Walnemu Zjazdowi.

Na wniosek Kół **Lwów** i **Kraków-Płaszów**, poparty przez Komisję, uchwalono, iż XIII Walny Zjazd Delegatów odbyć się winien w terminie statutowym w Warszawie. Decyzję co do miejsca odbycia następnych Walnych Zjazdów pozostawiono Zjazdowi XIII-temu.

Na wniosek Koła **Inowrocław** i Komisji uchwalono upoważnić Prezydjum do przyjmowania w poczet członków Związku czasowych ślusarzy, pełniących służbę na parowozie, a oczekujących zaliczenia w poczet pracowników stałych.

Po dyskusji, w której wzięli udział kol. **Lisowski**, kol. **Szymański** i kol. **Buza**, Zjazd postanowił wezwać **Prezydjum** do wdrożenia starań o zezwolenie na potrącenie składek członkowskich przez urzędy P. K. P. z list płacy.

Wniosek Kół **Stanisławów** i **Bielsko**, dotyczący zjednoczenia istniejących organizacyj zawodowych maszynistów kol. w jedną całość przekazano Zarządowi Głównemu.

Na wniosek Koła **Sosnowiec** uchwalono upoważnić Zarząd Główny do zwalniania od rygorów statutowych w poszczególnych wypadkach i na uzasadniony wniosek właściwych Kół tych członków, którzy zamierzają przystąpić do Związku z opozycji lub zalegają z opłatą wkładek członkowskich.

Na wniosek Koła **Sucha** Zjazd uchwalił jednogłośnie wezwać Prezydjum do wystąpienia u właściwych władz kolejowych z postulatem, aby zaprzestano na terenie kolejowym agitacji politycznej i organizacyjno-zawodowej, prowadzonej przez przedstawicieli administracji kolejowej.

Pozostałe wnioski natury ogólnej Zjazd odrzucił, bądź też przekazał według kompetencji do właściwych komisyj.

W sprawach poszczególnych członków uchwalono:

przyznać prawo do odprawy emer. kol. **Małeckiemu** z K. M. Drohobycz z potrąceniem należących składek członk., a odrzucić wniosek o przyzuanie temuż kol. dodatkowej zapomogi nadzwyczajnej;

wystąpić imieniem Związku do MK w sprawie nieuzasadnionych, a częstych przeniesień służbowych kol. **Laskowskiego** z K. M. **Rawa Ruska** i zaprotestować przeciwko stosowaniu podobnych metod postępowania.

przekazać Zarządowi głównemu wniosek o przywrócenie praw członkowskich kol. **Wzorkowi i Redce** z K. M. **Przemyśl**;

odrzucić wniosek o przywrócenie praw członkowskich kol. **Stpiczyńskiemu Wacławowi** z K. M. **Warszawa-Główna**;

Na wniosek przewodniczącego Zjazd uchwala wysłać depesze okolicznościowe do p. Ministra Komunikacji, Dyr. B. P. płk. Kominkowskiego oraz Nacz. Wydz. p. Henisza.

Imieniem Komisji Finansowej referują wnioski kol. **Gruszczyński** (Sosnowiec) i kol. **Wojnarski** (Chełm).

W sprawie preliminarza budżetowego na okres nadchodzącej kadencji, Komisja proponuje przyjąć przewidywane dochody zgodnie z obliczeniem Prezydjum. Co do poszczególnych pozycyj wydatków budżetowych uchwalono:

na wniosek Komisji zmniejszyć projektowany kredyt na ryczałtowe wynagrodzenie członków Prezydjum z sumy zł. 17.100 do sumy 14.400 i ustalić ryczałty dla Prezesa i Sekretarza Gen. na zł. 400, zaś dla Wiceprezesa i Skarbnika na zł. 200 miesięcznie.

zatwierdzić kredyt na zwrot 50% uposażenia członków Prezydjum zwolnionych od zajęć służbowych, zgodnie z żądaniem M. K.

zmniejszyć kredyt na ryczałtowe wynagrodzenia dla Prezesów Okr. o 10% z sumy złotych 9.180 do sumy zł. 8. 262.

obniżyć djety dla członków Prez. z zł. 20 na zł. 15 dziennie oraz djety dla pozostałych członków Zarządu Głównego oraz dla członków Głównej Komisji Rewizyjnej z zł. 25 na zł. 20 dziennie — co daje oszczędność zł. 2.950.

zmniejszyć kredyt na koszty kontaktu z organizacjami masz. zagranicą z sumy zł. 1500 na zł. 1.000.

utrzymać kredyt na opłatę wkładki członkowskiej do Instytutu Gospodarstwa Społecznego w sumie zł. 120.

utrzymać bez zmiany kredyt na procenty dla kół, oraz na wynagrodzenia za inkaso składek, skreślić natomiast kredyt na premje inkasowe.

utrzymać bez zmiany kredyt na wydawnictwo „Maszynista".

zachować te zmiany kredyty na zapomogi chorym, zasiłki suspendacyjne, pomoc prawną i wynagrodzenia personelu biura, pozostawiając sprawę wysokości tych wynagrodzeń, zgodnie z Statutem, kompetencji Prezydjum.

utrzymać kredyt na wydatki administracyjne, a zmniejszyć kredyt na drobne wydatki z sumy 2000 na sumę 1000 zł.

obniżyć kredyt na wydawnictwo „Technika Parowozowa" z sumy zł. 10.500 do sumy zł. 5.250.

obniżyć kredyt na akcję kulturalno-oświatową z sumy zł. 2.500 na sumę zł. 2.000, obniżyć kredyt na nieprzewidziane wydatki do sumy zł. 1.000, a utrzymać bez zmiany kredyty na cele pozostałe.

Po stwierdzeniu, iż redukcja kredytów wynosi ogółem zł. 17.773,46 Zjazd przyjął budżet w całości, poczem przewodniczący zarządził przerwę obiadową (godz. 14 min. 30).

Po przerwie wznowiono obrady o godz. 15 min. 30. W dalszym ciągu sprawozdania Komisji Finansowej Zjazd przystępuje do obrad nad wnioskami, zgłoszonemi przez Koła.

Wniosek licznych kół, domagający się obniżenia składki członkowskiej, po wyczerpującej dyskusji, w której wzięli udział kol. kol. **Szymański** (Lublin), **Głogowski** (Toruń), **Stachowiak** (Pruszcz - Bagienica), **Kicia** (Lwów), **Szyszkowski** (Piotrków), **Witkowski** (Lublin) i **Adamczyk** (Kowel) został większością głosów odrzucony, wobec czego utrzymana została dotychczasowa wysokość składki miesięcznej w sumie zł. 6.— Natomiast na wniosek kół **Łazy** i **Sosnowiec** Zjazd postanowił obniżyć składkę dla ślusarzy kandydatów, zatrudnionych przejściowo na parowozie na zł. 4.— z tem zastrzeżeniem, iż zniżka nie służy członkowi, który w miesiącu, poprzedzającym opłatę składki pełnił choćby w ciągu jednej tylko tury służbę na parowozie. Tę samą zniżkę przyznano członkom zdyskwalifikowanym ze względów zdrowotnych do służby parowozowej i zatrudnionym na innych stanowiskach, z wyłączeniem pełniących służbę dyspozytów parowozowni.

W związku z wnioskami kół: **Jarocin** i **Gozdów**, domagającemi się sprzedaży części majątku nieruchomego Związku celem pokrycia zaległych odpraw emerytalnych wywiązała się dyskusja, w której wzięli udział kol. kol.: **Stankiewicz** (Grudziądz), **Królikowski** (Bydgoszcz) **Styrski** (Stanisławów), **Wojnarski** (Chełm), **Komorowski** (Warszawa), **Korabiewicz** (Szczakowa), **Lisiewicz** (Warszawa), **Siadak** (Poznań), **Adamczyk** (Kowel), **Gruszczyński** (Sosnowiec). — Zjazd, na wniosek Komisji uchwalił upoważnić Zarząd Główny do sprzedaży placu w Al. Jerozolimskich w Warszawie.

Na tle wniosku kół **Zbąszyń, Jarocin** i **Poznań**, zmierzających do ujednostajnienia praktyki w sprawie wypłaty odpraw emer. dla zwolnionych z § 85 (dawniej 126 i 134) pragmatyki, po dyskusji, w której wzięli udział kol. kol.: **Borkowski** (Warszawa), **Sporny** (Poznań), **Stankiewicz** (Grudziądz), **Markiewicz** (Łódź) **Buza** (Piotrków), **Gustowski** (Dęblin), **Suchanke** (Poznań) i **Kordysz** (Stanisławów) — Zjazd powziął uchwałę w redakcji, zgłoszonej przez kol. **Kordysza**, w myśl której odprawy emer. wypłacać należy wszystkim członkom, bez względu na podstawę rozwiązania stosunku służb. z wyjątkiem wypadków zwolnienia wzgl. wydalenia z powodu czynów niehonorowych lub hańbiących.

Odrzucono wniosek koła **Kutno**, domagający się wypłacania odpraw zdyskwalifikowanym ze względów zdrowotnych, a pozostającym nadal w służbie czynnej.

Po dyskusji, w której wzięli udział kol. kol.: **Jabłoński** (Częstochowa),

Głogowski (Toruń), **Szymański** (Lublin), **Warjas** (Dziedzice), **Kordysz** (Stanisławów) i **Gruszczyński** (Sosnowiec) — Zjazd postanowił utrzymać stawkę zasiłku chorobowego w dotychczasowej wysokości, t. j. po 2 zł. dziennie.

Na tle wniosku koła **Sosnowiec**, Zjazd na propozycję Komisji, uchwalił upoważnić Zarząd Główny do wycofania kapitałów Związku, ulokowanych na nieruchomości, stanowiącej własność Domu wypoczynkowego w Jastrzębiu-Zdroju.

Komisja przedkłada Zjazdowi wniosek Prezydjum Związku, dotyczący nowelizacji regulaminu K. O. E. w redakcji następującej:

Zjazd wzywa Zarząd Główny Związku do nowelizacji Regulaminów Funduszu Odpraw Emerytalnych i Kasy Pogrzebowej dla emerytów w sposób następujący:

1) członek, z którym rozwiązano stosunek służbowy z przyznaniem zaopatrzenia emerytalnego otrzymuje po rozwiązaniu tegoż stosunku tylko połowę odprawy należnej mu na mocy Regulaminu F. O. E.

2) druga połowa odprawy pozostaje obowiązkowo na rachunku członka w Kasie Pogrzebowej dla emerytów, wzamian za co Związek wypłaca po śmierci członka zapomogę pośmiertną w następującej wysokości:

w 1-szym roku przynależności do lat 5 włącznie — zł. 575.—

w 6-tym roku przynależności do lat 10 włącznie — zł. 700.—

w 11-ty mroku przynależności do lat 15 włącznie — zł. 875.—

w 16-tym roku przynależności do lat 20 włącznie — zł. 1.100.—

po 20 latach przynależności — zł. 1.325.—

3) członkowstwo emerytów trwa nadal po rozwiązaniu stosunku służbowego, a członek korzysta w pełni z wszelkich uprawnień członkowskich, służących według Statutu emerytom, a w szczególności ma prawo do pomocy prawnej dla siebie i dla pozostałej rodziny, prawo piastowania mandatów związkowych, korzystania z urządzeń i instytucyj związkowych, prawo do zapomogi nadzwyczajnej, do otrzymywania bezpłatnie czasopism związkowych i t. d.

Wymienione wyżej świadczenia pokrywane będą częściowo z funduszów ogólnych Związku, a częściowo ze składek członkowskich do Kasy Pogrzebowej w wysokości zł. 1, gr. 20 miesięcznie.

Z uwagi na dobro Związku Komisja popiera wniosek i prosi o jego uchwalenie. Po wszechstronnej dyskusji, w której wzięli udział kol. kol.: **Borkowski, Styrski** (Stanisławów), **Hernet** (Bydgoszcz), **Piszczek** (Mysłowice), **Buza** (Piotrków) i **Tyczka** (Tarnowskie Góry) w głosowaniu imiennem przez oddawanie mandatów wniosek uchwalono większością głosów (78 głosów za wnioskiem).

Następnie Zjazd rozpatrzył szereg wniosków w sprawach należności i pretensyj osobistych poszczególnych członków i b. członków Związku.

Na wniosek Prezydjum Związku motywowany względami zasadniczemi Zjazd, po dyskusji postanowił: unieważnić uchwałę XI-tego Walnego Zjazdu, przyznającą zwolnionym z pracy za działalność związkową odszkodowanie w sumie zł. 10.000, zaś sprawę przyznawania ewentualnych odszkodowań w przyszłości przekazać do uznania Zarządu Głównego.

Zkolei Zjazd przystąpił do rozpatrywania sprawozdania **Komisji Postulatowej.** Treść uchwał Zjazdu w sprawach postulatowych podana była w całości w poprzednim numerze „Maszynisty".

Po wysłuchaniu wniosków **Komisji Matki,** przedłożonych przez kol. Piątkowskiego i Szachtę oraz odmiennych w treści wniosków Prezesów Okręgowych, przedłożonych przez kol. **Glejzera** tudzież po przeprowadzeniu dyskusji, w której zabierali głos, oprócz wymienionych poprzednio, ponadto kol. kol. **Głogowski** (Toruń), **Brzeski** (Bydgoszcz), **Sawlewicz** (Mołodeczno), **Kuczkowski** (Lwów), i **Dąbrowski** (Ostrołęka) przewodniczący zarządził przerwę, celem przeprowadzenia głosowania. Przed przerwą, po krótkim referacie Prezesa Zw. kol. Borkowskiego, dotyczącym ogólnej sytuacji organizacyjnej i podstawowych zagadnień postulatowych Zjazd wybrał celem zredagowania rezolucji w sprawach postulatów komisję w osobach kol. **Spyta, Gruszczyńskiego i Adamczyka,** zaś w sprawach organizacyjnych kol. **Buzę, Dąbrowskiego i Makowskiego.**

Po przerwie zdaje sprawozdanie Komisja Matka jako **skrutacyjna.** W głosowaniu kartkami na członków Prezydjum Związku oddano ogółem 133 kart głosowania, w czem głosów ważnych 132, jedna kartka niewypełniona. Wybrani zostali zgodnie z postanowieniami statutu:

Prezesem Związku: kol. **Borkowski Piotr** (Warszawa), głosów 120.—

Wiceprezesami Zw. kol. **Komorowski Jan** (Warszawa), głosów 101, i kol. **Spyt Stanisław** (Kraków), głosów 106.

Sekretarzem generalnym kol. **Siadak Wacław** (Poznań), głosów 101.

Skarbnikiem Zw. kol. **Lisiewicz Józef** (Warszawa), głosów 105.

Członkami Głównej Komisji Rewizyjnej: kol. kol.: **Wierzbicki Władysław** (Gdynia), głosów 96, **Janus Edmund** (Katowice), głosów 109 i **Szymański Mieczysław** (Lublin), głosów 109. **Zastępcami Członków G. K. R.:** kol. kol.: **Kmieć Emanuel** (Nowy Sącz) głosów 99, **Maciejewski Józef** (Wilno) głosów 81 i **Marcinkowski Stanisław** (Leszno) głosów 23.

Ponadto Zjazd przyjął do wiadomości i zatwierdził uchwałę przedstawicieli Sekcji Dyspozytorów, mocą której wybrany został Prezesem tej Sekcji kol. Gunderman (Stanisławów), wchodzący z tego tytułu w skład Zarządu Głównego Związku. Przyjęto również do wiadomości i zatwierdzono wnioski w sprawie postulatów dyspozytorów parowozowni i maszynistów instruktorów uchwalone przez przedstawicieli sekcji.

Na wniosek kol. **Siadaka** zjazd uchwalił jednogłośnie 2 rezolucje zasadnicze następującej treści:

I.

Walny Zjazd stwierdza, iż wydane ostatnio nowe przepisy pragmatyczne, uposażeniowe i emerytalne stanowią dotkliwe a nieuzasadnione, dalsze uszczuplenie zakresu uprawnień prac kol. i znaczne obniżenie ich stopy życiowej. Wzbudziły one wśród ogółu pracowników niższych stopni służbowych słuszne i uzasadnione poczucie doznanej krzywdy tem cięższej, iż wyrządzona została wbrew podstawowym zasadom sprawiedliwości i z naruszeniem dobrze nabytych praw. Zjazd przyłącza się zatem w całości do rezolucji, uchwalonej przez Zarząd Główny Z. Z. M. dn. 4.II. 1934 i ogłoszonej w Nr. 2 „Maszynisty" z r. b. i protestuje przeciwko pozbawianiu pracowników ich uprawnień i podważaniu gwarancyj praw, które im jeszcze pozostały, polecając organom wykonawczym Związku wdrożenie wszelkich możliwych starań celem wyrównania pokrzywdzeń.

W szczególności, Zjazd — powołując się na charakter pracy maszynistów i pom. masz. oraz na zakres odpowiedzialności na nich ciążący — protestuje przeciwko pozbawieniu tej gałęzi służby prawa do półtorakrotnego zaliczania czasu pracy parowozowej do wysługi emer. i domaga się przywrócenia tego prawa.

Zjazd domaga się zasadniczej zmiany przepisów o odpowiedzialności służbowej, a zwłaszcza złagodzenia rygorów, należytej i ścisłej redakcji tekstu, uniemożliwającej dowolną interpretację, wprowadzenia gwarancyj, zapewniających bezstronne, a wyczerpujące zbadanie sprawy, i celową obronę w obu instancjach, tudzież niezależność i sprawiedliwość orzeczeń dyscyplinarnych.

W interesie służby domaga się Zjazd ustalenia sprawiedliwego porządku starszeństwa służbowego, opartego na jawnych przepisach i przestrzegania tego porządku przy udzielaniu awansów i wyznaczaniu zajęć służbowych i zaniechania dotychczasowej praktyki stosowania wyjątków i względów wyjątkowych dla członków pewnych związków zawodowych.

II.

Zjazd stwierdza, iż należytą, sprawną i fachową obronę praw i interesów służby parowozowej zapewnić może tylko, poważna, jednolita i doświadczona organizacja zawodowa. Tylko w ramach takiej organizacji możliwe jest ponadto zabezpieczenie i zagwarantowanie członkom wartościowych i pewnych świadczeń organizacyjnych.

W szczególności Zjazd stwierdza, iż żadnej z wspomnianych gwarancyj nie może zapewnić rozłamowa organizacja B. B. Z. M., stworzona jedynie i wyłącznie dla celów dywersyjnych i dla zaspokojenia ambicji jednostek, które w szeregach doświadczonej i szanującej się organizacji zawodowej stanowisk kierowniczych uzyskać nie mogły. Istnienie tej organizacji i jej potępienia godna działalność przyniosła już znaczne szkody interesom służby parowozowej, a dalsze jej utrzymywanie grozi zupełnem zaprzepaszczeniem tych interesów.

Zjazd apeluje zatem do rozsądku i sumienia wszystkich kolegów, i wzywa wszystkich członków dobrej woli i uczciwych zamiarów, aby powrócili do szeregów swego Związku, przyczyniając się w ten sposób do stworzenia silnej i jednolitej organizacji zawodowej, zdolnej do spełniania ciążących na niej, doniosłych zadań.

Zjazd poleca organom wykonawczym Związku wszczęcie starań celem zrealizowania uchwały niniejszej i do wydania zarządzeń, umożliwiających chętnym powrót do szeregów Z. Z. M.

Równocześnie Zjazd domaga się zaprzestania agitacji politycznej i zawodowej przez organy administracji kolejowej na terenie kolejowym i pod powagą władzy służbowej.

Wobec wyczerpania porządku obrad — przewodniczący zamknął obrady Zjazdu o godz. 24. — wznosząc okrzyk na pomyślność naszej organizacji, podchwycony z entuzjazmem przez obecnych.

WYJAŚNIENIE

W czasopiśmie p. t. *„Kolejarz Związkowiec"* Nr. 15 z dn. 21 maja 1934 r. w artykule p. t. *„Akcja Z. Z. K. w sprawie nowych przepisów"* zamieszczona została informacja treści następującej:

„Czwartą grupę — stanowią zagadnienia, które uzgodnione nie zostały, gdyż M. K. nie zgadza się na nasze postulaty a Związek przy tych postulatach obstaje (należy tu m. in. np. sprawa zaliczania roku za 1 i pół, którą Z. Z. K. zasadniczo podtrzymuje nadal, jakkolwiek ze strony M. K. podniesiono argument, że postulatu tego nie wysuwają obecnie inne, nawet fachowe Związki np. Kondunktorów czy Maszynistów)."

Poczuwamy się do obowiązku stwierdzić, że informacja, jakoby Związek nasz nie wysuwał obecnie postulatu przyznania służbie parowozowej prawa do półtorakrotnego zaliczania czasu tej służby do wysługi emer. nie odpowiada prawdzie. Przeciwnie, Związek nasz, który przez wiele lat walczył uporczywie i bez poparcia związków t. zw. ogólnych o zrealizowanie tego postulatu nie pogodził się dotąd i nie pogodzi się nigdy z utratą tego prawa i wobec tego przedsięwziął wszystkie dostępne mu kroki celem zmiany obowiązujących obecnie w tym względzie postanowień, zawartych w nowych przepisach emerytalnych, a w szczególności:

1. Jeszcze przed ogłoszeniem rozp. R. M. z dn. 28 stycznia 1934, na skutek pogłosek o zamierzonem zniesieniu prawa do roku za 1 i pół a w dn. 20 stycznia 1934 zwróciliśmy się do wszystkich ośrodków organizacyjnych naszego Związku ze wskazaniem na niebezpieczeństwo grożące uprawnieniom maszynistów i zarządziliśmy przeprowadzenie akcji protestacyjnej. Akcja ta odbyła się na całej sieci P. K. P.

2. Dnia 24 stycznia 1934 wystąpiliśmy do p. Ministra Komunikacji z pismem Nr. PP/I, w którem na podstawie rzeczowych argumentów i z powołaniem się na przykłady podobnych uprawnień, służących innym kategorjom prac. państw. domagaliśmy się utrzymania omawianego prawa w dotychczasowych rozmiarach.

3. W Nr. 2 „Maszynisty" z r. 1934 na str. 16 zamieściliśmy artykuł pt. „Rok za półtora" którego treść nie pozostawia żadnej wątpliwości, iż postulat dotyczący 1½ krotnego zaliczania czasu służby parowozowej podtrzymujemy nadal stanowczo i bez jakichkolwiek zastrzeżeń.

4. Dnia 4 lutego 1934 Zarząd Główny Z. Z. M. uchwalił jednomyślnie rezolucję (przedrukowaną w „Maszyniście" Nr. 2 z r. 1934 str. 12 i nast.) protestującą przeciwko zniesieniu omawianego prawa.

5. Gdy mimo naszych protestów omawiane prawo zostało mocą nowych przepisów emer. zniesione wystąpiliśmy do M. K. pismem z dn. 3 marca 1934 r. Nr. PP/I domagając się, znowu na zasadzie obszernych wywodów rzeczowych, przywrócenia tego prawa.

6. Równocześnie okólnikiem z dn. 5.III.1934 r. zarządziliśmy ponowną akcję protestacyjną, której rezultatem było zgórą sto rezolucyj, uchwalonych jednomyślnie na walnych zebraniach Kół, doręczonych organom administracji kolejowej i przedłożonych Ministerstwu Komunikacji. Rezolucje te świadczą, iż zarówno jednomyślna opinja członków Z. Z. M. jak też i stanowisko naczelnych organów związkowych nie uległo w tej sprawie żadnej zmianie i że postulat przyznania roku za półtora podtrzymujemy.

7. Wreszcie dn. 9.IV.1934 XII-ty Walny Zjazd Delegatów Z. Z. M. uchwalił jednomyślne zaprotestować przeciwko zniesieniu omawianego prawa i domagać się jego przywrócenia.

Wynika stąd, iż albo M. K. błędnie poinformowało przedstawicieli Z. Z. K. albo też przedstawiciele ci, z niewiadomych powodów błędnie zrozumieli udzielone sobie informacje.

Prezydjum Z. Z. M.

SPRAWY SŁUŻBOWE

ZMIANY W PRAWIE PRACOWNICZEM

W ciągu roku bieżącego nastąpiły doniosłe zmiany w przepisach, normujących prawa i obowiązki pracowników kolejowych. Ze względów od redakcji niezależnych, nie mieliśmy możności informować czytelników systematycznie o dokonaniu i treści tych zmian. Wobec tego podajemy poniżej zwięzłe zestawienie rozporządzeń, wydanych w okresie od 1. I. do 15. V. 1934, mające służyć dla celów informacyjnych. Niezależnie od tego zestawienia umieszczać będziemy kolejno na łamach naszego czasopisma omówienie poszczególnych zagadnień z dziedziny prawa pracowniczego w osobnych artykułach.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 23. Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 15) zawiera **przepisy o stosunku służbowym pracowników przeds. „P. K. P."** (pragmatyka służbowa). Weszło ono w życie z dniem 1 lutego 1934, zastępując poprzednio obowiązujące przepisy pragmatyczne z dn. 8. VII. 1929 r. w brzmieniu zmienionem nowelą z dn. 8. VII. 1932 r.

Rozp. Rady Ministrów z dn. 1-go stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24, Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 16) **o uposażeniu pracowników przeds. „P. K. P."** z mocą obowiązującą od dn. 1. II. 1934 zastąpiło poprzednio obowiązującą ustawę uposażeniową z dn. 9. X. 1923 r.

Rozp. Rady Ministrów z dn. 28 I. 1934 (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 74, Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 17) **o zaopatrzeniu emerytalnem i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki prac. przeds. „P. K. P."** z mocą obowiązującą od dn. 1. II. 1934 zastąpiło poprzednie przepisy emerytalne, oparte na rozp. R. M. z dn. 8. VII. 1932 r.

W wykonaniu postanowień tych przepisów wydał p. Minister Komunikacji następujące rozporządzenia:

o dodatkach funkcyjnych dla pracowników przeds. „P. K. P." (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 18). Rozporządzenie, oparte na postanowieniach § 3 nowych przepisów uposażeniowych, przyznaje niektórym kategorjom pracowników kol., zajmujących stanowiska mniej lub więcej kierownicze, dodatki funkcyjne i wysokości zależnej od stanowiska, a wahającej się od zł. 600.— (Dyrektorowie Kolei) do zł. 25. miesięcznie. Stanowi to znaczne, zarówno bezwzględnie jak też i stosunkowo, podwyższenie uposażenia wyższych urzędników administracji kolejowej, których uposażenie zasadnicze i tak już zostało podwyższone w nowych przepisach. W dziale służby mechanicznej otrzymują: Naczelnicy wydz. Mech. Dyrekcyj po 225 zł., Zast. Nacz. Wydz. Mech. po 175 zł., kierownicy Działów w Wydz. Mech. po 125 zł., Naczelnicy Oddziałów Mech. i Starsi Kontrolerzy po 100 zł., Kontrolerzy Mech. i Naczelnicy Parowozowni Głównych I kl. po 75 zł. Zawiadowcy Parowozowni Głównych II kl. i Zastępcy Nacz. Par. Gł. I kl. po 50 zł. Zawiadowcy Parowozowni Pomocniczych po 30 zł. miesięcznie.

o uposażeniu pracowników etatowych P. K. P., pełniących służbę na obszarze W. M. Gdańska (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 19). Uposażenie tych pracowników opiera się zasadniczo na tych samych zasadach, co i upo-

sażenie pozostałych etat prac. P. K. P. z tem, że otrzymują oni pobory w guldenach gdańskich według relacji 1 zł. = 1 gulden. Ponadto mają prawo do dodatku lokalnego (grupa 8= 105 guldenów miesięcznie, 9-ta — 90; 10-ta — 80; 11-ta — 70; 12-ta — 60) niektóre zaś kategorje ponadto prawo do dodatku funkcyjnego.

o uposażeniu prac. przeds. P. K. P. pełniących służbę w Naczelnym Komitecie Kolei Górnośląskich w Bytomiu (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 20). Uposażenie wypłaca się zasadniczo według przepisów ogólnych z tem, że 1 zł. = 1 marce niemieckiej. Ponadto przysługuje dodatek lokalny w wysokości 10%. uposażenia zasadniczego i dodatek służbowy po 90 marek niem. miesięcznie.

o dodatku dla dyspozytorów parowozowni (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 21). Dodatek wynosi po zł. 60 miesięcznie. Dyspozytorzy, zatrudnieni na obszarze W. M. Gdańska otrzymują dodatek w relacji 1 zł. = 1 gulden gdański. Dodatek wypłaca się co miesiąc zgóry łącznie z uposażeniem. W przypadku zwolnienia ze stanowiska dyspozytora, przeniesienia w stan nieczynny lub zawieszenia w służbie nie przysługuje ten dodatek od dnia przerwy w służbie. W innych przypadkach niepełnienia czynności dyspozytora wstrzymuje się wypłatę dodatku po upływie 14 dni przerwy.

o terminie płatności uposażeń (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 22). Uposażenie zasadnicze łącznie z dodatkiem lokalnym, funkcyjnym i zasiłkiem wyrównawczym wypłaca się: 1) pracownikom etatowym i praktykantom miesięcznie zgóry w pierwszym dniu każdego miesiąca kalendarzowego; 2) pracownikom stałym za ubiegły miesiąc z dołu w piątym dniu każdego miesiąca kalendarzowego. Jeżeli termin płatności przypada w dzień wolny od zajęć służbowych wypłata następuje w najbliższym poprzednim dniu zajęć. Ustalenie terminu płatności innych należności określić mają osobne przepisy.

o odprawach dla pracowników zwolnionych ze służby (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 23). Rozporządzenie dotyczy takich pracowników, którzy po zwolnieniu z pracy nie nabyli ani uprawnienia do zaopatrzenia emer. ani prawa do odprawy przewidzianej w przepisach emerytalnych. Odprawa wynosi zasadniczo jednomiesięczne uposażenie za każdy pełny rok służby, nie może jednak przekraczać 3 miesięcznego uposażenia. Wyjątek stanowią pracownicy stali i praktykanci, zatrudnieni na obszarze b. zaboru pruskiego, którzy mogą otrzymać 6-cio miesięczne uposażenie, o ile stosunek służbowy nie zostanie rozwiązany z tytułu upływu okresu przebywania w stanie nieczynnym.

o ustaleniu brzmienia przysięgi służbowej i przyrzeczenia służbowego (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 24).

o organizacji Komisyj dyscyplinarnych i o postępowaniu dysycyplinarnem przeciw pracownikom przeds. P. K. P. (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 25). Rozporządzenie to ma charakter zasadniczy, zastępuje postanowienia poprzedniej pragmatyki i wymaga osobnego, wyczerpującego omówienia.

o odzieży służbowej prac. P.K.P. (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 27). Przedłuża ono moc obowiązującą instrukcji A. 8 opartej na rozp. M. K. z r. 1931 Dz. Urz. Nr. 20, poz. 155, z tem zastrzeżeniem, że dystynkcje służbowe odpowiadają grupom uposażenia, przewidzianym w nowych przepisach służbowych, jak następuje: grupa 4 = dawna V, 5 — VI, 6 — VIIb, 7 — VII i odtąd dalej według porządku liczb, a więc: 8 = VIII, 9 — IX i t. d. Dystynkcje Dyrektorów i Wice-dyrektorów K. . pozostały bez zmiany, dystynkcje pracowników nie zajmujących stanowisk Dyrektor. i Wicedyrek., a zaszeregowanych do grupy 1, 2 i 3 ustali osobne rozporządzenie. Praktykanci z wykształceniem wyższem, gimnazjalnem lub równorzędnem zatrzymują jako dystynkcję złoty pasek bez gwiazdki, inni praktykanci srebrny pasek bez gwiazdki. Dystynkcje pracowników stałych ustalone zostały w ten sposób, iż kategorja 1 odpowiada nowej grupie 9, 2 — 10, 3 — 11, 4 — 12, 5 — 13 i 6 — 14. Pracownicy, którzy z tytułu zaszeregowania do nowych grup mieliby otrzymać odznaki niższe od posiadanych dotychczas zachowają „ad personam" prawo do dotychczasowych odznak i dystynkcyj służbowych.

o zakresie opieki lekarskiej i środków leczniczych dla pracowników przeds. P. K. . ich rodzin i emerytów (Dz. Urz. M. K. Nr. 15, poz. 80) z mocą obowiązującą od dn. 1 maja 1934. Zastępuje on dotychczasowe przepisy, oparte na rozp. M. K. z r. 1929 Dz. Urz. Nr. 25 poz. 194 oraz przep. o rozciągnięciu mocy obowiązującej tego ostatniego rozp. na emerytów. Postanowienia tego rozp. wymagają osobnego wyczerpującego omówienia. Na okres przejściowy od 1. II. do 30. IV 1934 przedłużono tymczasowo moc obowiązującą obu wspomnianych ostatnio rozporządzeń (rozp. M. K. Dz. Urz. Nr. 4, poz. 28 Ust. (1) pkt. 23 i 24).

Rozporządzeniem z dn. 10. II. 1934 Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 28 **przedłużył p. Minister Komunikacji na okres po dniu 1. II. 1934 moc obowiązującą następujących rozporządzeń** (cytujemy z pominięciem przepisów mniejszego znaczenia, nie dotyczących służby parowozowej).

o ujednostajnieniu stanowisk wzgl. tytułów służbowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 2 z r. 1925) z równoczesnem wprowadzeniem drobnych zmian i uzupełnień. Przedłużenie mocy obowiązującej tych przepisów na okres, w którym obowiązują już nowe, często z gruntu różne od dotychczasowych przepisy pragmatyczne (zerwanie związku między stanowiskiem a grupą uposażenia, zniesienie przepisów o listach starszeństwa i t. p.) i uposażeniowe (podstawowa grupa dla mianowanych na etat i t. p. i t. p.) budzi szereg wątpliwości i zastrzeżeń. Należy przypuszczać, że stan dotychczasowy, będący bez wątpienia stanem niezwykłego chaosu zostanie wkrótce uporządkowany.

o służbie przygotowawczej i egzaminach (Instrukcja A 5. Dz. Urz. M. K. Nr. 8 z r. 1929, poz. 88).

o badaniach lekarskich (Instrukcja S. 1. Dz. Urz. M. K. Nr. 3 z r. 1929, poz. 52).

o ustaleniu czasu służby prac. P. K. P. (Dz. Urz. M. K. Nr. 14, z r. 1930, poz. 106).

o urlopach wypoczynkowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 17 z r. 1929, poz. 165) z tem, iż dotyczy ono pracowników etatowych i stałych.

o premjowaniu pracy przetokowej (Dz. Urz. M. K. Nr. 7 z r. 1925, poz. 14).

o premjach za oszczędne używanie paliwa na parowozach (rozp. M. K. z dn. 22. VII. 1927 r. Nr. VI. 25003/20/27.

o dodatkach dla drużyn parowozowych za czas służby na parowozie (godzinowe i kilometrowe). Dz. Urz. M. K. Nr. 24 z r. 1931, poz. 189.

o dodatkach dla drużyn pociągowych na kolejach wąskotorowych za czas służby przy pociągach wzgl. na parowozie (Dz. Urz. M. K. Nr. 24 z r. 1931, poz. 190).

o dodatkach za służbę nocną (Dz. Urz. M. K. Nr. 24 z r. 1928, poz. 308).

o zaliczkach na uposażenie (Dz. Urz. M. K. Nr. 9 z r. 1931 poz. 77 z tem, że dotyczy ono pracowników etatowych i stałych.

o przejazdach i przewozach ulgowych (Instrukcja A. 6 Dz. Urz. M. K. Nr. 1 z r. 1930, poz. 3) z wyjaśnieniem, iż klasa przejazdu zależy od grupy uposażenia, przyczem klasa I-sza służy pracownikom od 5-tej grupy uposażenia wzwyż, klasa II-ga od 9 — 6, wszystkim zaś pozostałym pracownikom klasa III-cia. Jeśliby klasa przejazdu pracownika, z uwagi na nowe zaszeregowanie, miała być niższą od przysługującej poprzednio — zatrzymuje on wraz z rodziną dotychczasowe uprawnienia.

Ponadto rozp. M. K. z dn. 10.II. 1934 Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 28 stwierdza, iż rozp. Ministra Kolei Żelaznych z dn. 10 czerwca 1920 r. **o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu** (Dz. Urz. M. K. Nr. 7 z r. 1920, poz. 1) jako nie oparte na poprzedniej pragmatyce **pozostaje nadal w mocy** aż do czasu wydania nowych przepisów.

Z podanego powyżej wyliczenia wynika, iż z pośród ważniejszych przepisów o znaczeniu zasadniczem nie przedłużono mocy obowiązującej następujących rozporządzeń:

o listach starszeństwa z uwagi na to, iż nowa pragmatyka obowiązku prowadzenia list starszeństwa wogóle nie przewiduje.

o kwalifikowaniu pracowników z uwagi na zasadniczą zmianę systemu kwalifikowania, wprowadzoną przez nową pragmatykę.

o postępowaniu administracyjnem w sprawach, wynikających ze stosunku służbowego (Dz. Urz. M. K. z r. 1930, poz. 137) zapewne dlatego, iż legalność tych przepisów budziła zasadnicze wątpliwości z uwagi na ogólne obowiązujące rozp. Prez. Rzplitej o postępowaniu administracyjnem. Ponieważ omawiane rozp. M. K. oparte było wyraźnie na postanowieniach poprzedniej pragmatyki, a jego moc obowiązująca nie została

przedłużona — należy uważać iż z dniem 1.II. 1934 przestało ono obowiązywać, wobec czego stosować należy także i w sprawach, wynikających ze stos. służbowego rozp. Prez. o post. adm. (Dz. U. R. P. Nr. 36 z r. 1928, poz. 341).

Pominięto milczeniem przepisy **o określaniu stopnia utraty zdolności do zarobkowania** (Dz. Urz. M. K. Nr. 18 z r. 1930, poz. 143, Instrukcja S. 2). Ponieważ przepisy te nie są oparte wyraźnie na żadnem z poprzednio obowiązujących, a obecnie uchylonych rozporządzeń i posiadają raczej charakter instrukcji wewnętrznej — należy sądzić, że będą one stanowiły nadal podstawę orzecznictwa komisyj Lekarskich Kolejowych.

ZMIANA WYMIARU ZAOPATRZEŃ EMERYTALNYCH

Nowe przepisy emer. obowiązujące od 1.III.1934 pozostawiły zasadniczo w mocy wymiar zaopatrzeń przyznanych na podstawie przepisów poprzednich. Normujące tę kwestję przepisy przejściowe zawierają jednakże 2 ważne zastrzeżenia:

1) postanawiają, iż dodatek ekonomiczny na żonę wypłacany będzie od dnia 1.IV.1934 nie w całości lecz w stosunku procentowym, zależnym od czasokresu wysługi emerytalnej;

2) że dodatek mieszkaniowy (wzgl. 5 proc. zasiłek) płacony będzie emerytom kolejowym tak długo dopóki przysługiwać on będzie emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym przeniesionym w stały stan spoczynku przed dn. 1.II.1934.

Od dnia 1 kwietnia zaprzestało Ministerstwo Skarbu wypłacać funkcjonarjuszom państwowym dodatek mieszkaniowy i przyznało im w zamian za to 10 proc. dodatek do zaopatrzenia emer. Nie wiadomo na jakiej podstawie uskuteczniono tę zmianę, albowiem dotąd nie ukazało się żadne rozporządzenie, normujące omawiane zagadnienia a dotychczasowe przepisy przyznające emer. funkc. państwowym prawo do dodatku mieszkaniowego nie przestały obowiązywać. Według krążących pogłosek sprawę załatwiono jakimś wewnętrznym okólnikiem, nie ogłoszonym publicznie a zatem wobec prawa nieważnym mimo to jednak zastosowanym wobec obywateli.

Pociągnęło to za sobą także zmianę w wysokości zaop. emer. prac. kolejowych. Dla braku podstaw prawnych M. K. załatwiło sprawę również wewnętrznym okólnikiem, wobec prawa nieważnym ale dla organów przeds. P. K. P. mimo to obowiązującym. Także i pracownicy kolejowi otrzymali zamiast dodatku ekonomicznego — 10 proc. dodatek.

W tym stanie rzeczy, zmiany w wysokości zaopatrzeń emer. t. zw. „starych" t. j. opartych na dawnych przepisach emer. stają się w pewnym przynajmniej stopniu zrozumiałe. Dodatek ekonomiczny został od 1.IV.1934 obniżony, często znacznie, w najlepszych zaś wypadkach (35 lat wysługi emer.) o 8 proc. Dodatek ekonomiczny cofnięto a wzamian przyznano 10% dodatki, obliczone od emerytury zasadniczej (bez dodatku ekon. i ew. stołecznego) co czasem zwiększa wymiar emerytury a czasem zmniejsza.

W praktyce najczęściej wypłacono zaop. emer. za kwiecień w wymiarze normalnym a dopiero w maju zastosowano regulację za kwiecień i maj. Zanotowaliśmy również wypadki w których za kwiecień cofnięto dodatki wogóle a w maju dokonano przeliczenia i wypłacono różnicę. Wobec wdów, o ile sądzić możemy z pojedyńczych wypadków, które doszły do naszej wiadomości zastosowano cofnięcie dodatku mieszkaniowego nie przyznając wzamian niczego.

Pomijając narazie bardzo znamienny z punktu widzenia praworządności sposób załatwienia tej sprawy zaznaczyć należy, iż zmiany w wymiarze starych emerytur opinja publiczna powszechnie łączy ze sprawą zapowiedzianej noweli emerytalnej, która ma przyznać pracownikom prawo wyboru zaopatrzenia. Wydanie takiej noweli zapowiedział przedstawiciel rządu jeszcze w styczniu r. b. z okazji t. zw. „małego kongresu prac. państw.". Potwierdziła tę zapowiedź następnie inspirowana ze sfer rządowych prasa rządzącego obozu przyczem notowano wiadomość, że dotyczący tej kwestji, projekt wniesionym został na Radę Ministrów. Wiadomo nam również, iż przeciwko niektórym postanowieniom projektu zaprotestowały organizacje zawodowe oraz, że ich protest jest obecnie rozpatrywany przez czynniki miarodajne.

Z tych zatem, czy też z innych powodów omawiana nowela nie została dotąd ogłoszona, wobec czego nikomu nie służy jeszcze prawo wyboru emerytury. Jedynym refleksem związanych z tą nowelą pomysłów jest właśnie zmiana w wymiarze starych emerytur w postaci cofnięcia dodatku mieszkaniowego i przyznania wzaman dodatku 10 proc. Sposób załatwienia tej sprawy wzbudza wśród interesowanych wątpliwość, czy zapowiedź przyznania prawa wyboru emerytury będzie wogóle spełniona i czy nie była ona jeszcze jednym z licznych środków dywersyjnych mających na celu uspokojenie wzburzonych mas pracowniczych.

Wyjaśnienia sytuacji można zapewne oczekiwać w najbliższej przyszłości, zwłaszcza iż wymaga tego konieczność zalegalizowania zarządzeń nie mających oparcia w prawie obowiązującym, a nawet z tem prawem wręcz sprzecznych.

ŻYCIE ZWIĄZKOWE

O realizację postulatów XII Walnego Zjazdu

W wykonaniu u chwał XII tego Walnego Zjazdu Delegatów w sprawach postulatowych Prezydjum Związku wystąpiło dnia 8.V 1934 r. do Ministerstwa Komunikacji z memorjałami w sprawach następujących:

1) o ustalenie porządku starszeństwa.

2) o ustalenie XI grupy uposażenia jako podstawowej przy mianowaniu na etat prac. parowozowych.

3) o zmianę wagonowo - strefowego na kol. wąskotorowych na godzinowo - kilometrowe.

4) o podwyższenie dodatku kilometrowego na szlakach górzystych i na pociągach podmiejskich.

5) o podwyższenie godzinowego na przetoku.

6) o kwitowanie całego czasu przetaczania parowozem od pociągu.

7) o zaliczanie całego czasu przyjęcia i zdania parowozu.

8) o zaszeregowanie dyspozytorów parowozowni i maszynistów instruktorów do 7-mej grupy uposażenia.

9) o podwyższenie normy bezpłatnych biletów dla rodzin pracowników, tudzież dla rodzin emerytów oraz wdów i sierot, jak również o przyznanie ulg przejazdowych żonom emer. poślubionym po rozwiązaniu stosunku służbowego, rodzicom prac. i dzieciom bez względu na wiek, o ile są na zupełnem utrzymaniu pracownika.

10) o przyznanie pomocy lekarskiej na koszt P. K. P. rodzinom emerytów kol. tudzież wdowom i sierotom po pracownikach kol.

11) o zezwolenie na potrącanie wkładek członkowskich z list płacy.

12) w sprawie nieuzasadnionych ustawicznych przeniesień kol. Laskowskiego z K. M. Rawa Ruska.

Ponieważ audjencja u p. Ministra Komunikacji w tych sprawach zapowiedziana została na 1-szą połowę czerwca b. r. przeto Prezydjum związku zmuszone było odroczyć przewidywany poprzednio termin plenarnego posiedzenia Zarządu Głównego z dnia 6 czerwca 1934 r. na **dzień 24. VI.1934 r.**

PODZIĘKOWANIE

Członkom Zarządu Głównego w osobach Kol. Komorowskiego i Kol. Siadaka, wszystkim delegatom Kół Z. Z. M., którzy wzięli udział w uroczystości poświęcenia sztandaru jak również wszystkim Zarządom Kół Z. Z. M., którzy mile potraktowali naszą odezwę, składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać".

Zarząd Koła Z. Z. Z Gniezno.

KOMUNIKAT

W SPRAWIE SPOSOBU INKASA I KONTROLI OBNIŻONYCH SKŁADEK CZŁONKOWSKICH

W wykonaniu uchwały XII-tego Walnego Zjazdu wydało Prezydjum Związku, w okólniku z dn. 16 kwietnia 1934 następujące zarządzenie, dotyczące obniżenia składki członkowskiej dla niektórych kategoryj członków:

„W myśl uchwały Walnego Zjazdu wkładka członkowska została obniżona do wysokości Zł. 4.— miesięcznie dla następujących kategoryj członków:

1) Dla pracowników stałych (a więc dotychczasowych „nieetatowych" i „próbnych"), tudzież dla pracowników czasowych płatnych nie miesięcznie, lecz według stawek dziennych, którzy, ze względu na ograniczenia ruchu zdjęci zostali ze służby parowozowej i przydzieleni do służby innego rodzaju (w parowozowni, w warsztatach, w składach i t. p.) i którzy w służbie takiej pozostawali przez cały miesiąc bez przerwy, wkładka członkowska w miesiącu następnym wynosi Zł. 4. Jeżeli pracownik taki w ciągu miesiąca poprzedniego pełnił choćby tylko jeden raz służbę na parowozie, wówczas niema prawa do ulgi, lecz obowiązany jest płacić wkładkę członkowską w pełnej wysokości Zł. 6.

Do wspomnianej wyżej ulgi nie mają zatem prawa pracownicy etatowi, a to bez względu na rodzaj zajęcia i choćby nawet zdjęci byli ze służby parowozowej. Nie mogą z niej również korzystać pracownicy, którzy nie pełnili służby na parowozie z powodu choroby, urlopu wypoczynkowego, lub t. p.

2) Pracownicy zdyskwalifikowani do służby parowozowej ze względów zdrowotnych (np. na wzrok, słuch i t. p.) i przydzieleni *na stałe* do służby innego rodzaju (np. do służby maszynowego, magazyniera, do służby warsztatowej i t. p.) opłacają na czas trwania tego stanu rzeczy wkładkę miesięczną w wysokości Zł. 4.

Do przyznania członkom ulg wskazanych pod 1) i 2) uprawnione są Zarządy Kół, a to mocą uchwały Zarządu powziętej zgodnie z przepisami Statutu przez Zarząd Koła w składzie wystarczającym do powzięcia ważnych uchwał. Ulgi dla Kolegów wskazanych w pkt. 1) przyznaje się co miesiąc z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, od których zależne jest przyznanie ulgi. Ulgi dla Kolegów wskazanych pod 2) przyznaje się na stałe, należy je jednak cofnąć, gdy tylko zmienią się miarodajne w tym kierunku warunki.

Do ulg powyższych nie mają prawa dyspozytorzy parowozowni i maszyniści instruktorzy, choćby nawet przydzieleni zostali na te stanowiska z powodu dyskwalifikacji na wzrok, słuch i t. p.

O przyznaniu ulgi Zarząd Koła zawiadamia Centralę przez umieszczenie odpowiedniej adnotacji w liście składkowej. Zarząd Koła przyjmuje na siebie pełną odpowiedzialność moralną i materjalną wobec Związku za prawidłowe stosowanie ulg w granicach wskazówek zawartych w niniejszym okólniku."

W związku z tem Prezydjum wyjaśnia niniejszym, że imienny spis członków, od których w danym miesiącu zainkasowano składkę 4-o złotową umieszczony być winien na ogólnym wykazie wkładek w **osobnej grupie** i potwierdzony podpisami **wszystkich członków Zarządu Koła**, którzy przyjmują na siebie odpowiedzialność za to, że obniżka wkładki przyznana została zgodnie z zasadami wskazanemi w okólniku z dn. 16 kwietnia 1934.

Za pobrane wkładki 4-o złotowe nie należy wydawać znaczków, należy się natomiast kwitować imiennie. W tym celu należy inkasujących składki zaopatrzyć w bloczki z numerowanemi kartami, zaopatrzone na każdej karcie w pieczęć Koła umieszczoną na perforacji w ten sposób aby połowa pieczęci umieszczona była na odcinku przeznaczonym na pokwitowanie dla członka, druga zaś połowa na odcinku kontrolnym, pozostającym u inkasującego.

PODZIĘKOWANIA

Składam tą drogą serdeczne podziękowanie p. Mec. **Wacławowi Zaczyńskiemu** za przeprowadzoną z wybitnym talentem i znawstwem i uwieńczoną pomyślnym skutkiem obronę w sprawie ciężkiego oskarżenia o spowodowanie katastrofy dnia 25 grudnia 1933 r. w Poznaniu.

Niedzielski Walenty.
masz. par. Poznań.

**
*

Z powodu tranzlokacji mej z Łaz do Piotrkowa, zmuszony byłem złożyć mandat Przewodniczącego Koła Z. Z. M. w Łazach, który miałem zaszczyt piastować od roku 1925 do października r. 1933, t. j. zgórą lat siedem. Wszystkim kolegom, członkom Zarządu Koła, którzy wspólnie ze mną pracowali dla dobra organizacji, oraz wszystkim członkom Koła Z. Z. M. w Łazach, którzy przez cały ten okres darzyli mnie swem zaufaniem, składam serdeczne podziękowanie. Odchodząc, życzę wszystkim kolegom powodzenia w pracy dla dobra kolejnictwa polskiego i daję wyraz pragnieniu, aby w szeregach naszego Związku Zawodowego nie brakło nikogo, przypominając hasło: w „jedności siła". Nowowybranemu Zarządowi Koła Z. Z. M. w Łazach za inicjatywę, a wszystkim kolegom, którzy przyczynili się do przysłania mi upominku w dniu Nowego Roku 1934, składam tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie.

Jakubowski Józef
maszynista parowozowni Piotrków.

Spółdzielnia Maszynistów Kolejowych i Kandydatów na Maszynistów Fachowców dla budowy Domu Wypoczynkowego w Jastrzębiu—Zdroju

W dniu 3 czerwca b. r. odbędzie się o godz. 10-tej w Jastrzębiu — Zdrój we własnym Domu w Jastrzębiu Dolnem Nr. 15, Walny Zjazd członków Spółdzielni Maszynistów Kolejowych.

W razie by o godz. 10-tej nie było odpowiedniej ilości członków w myśl statutu odbędzie się o godz. 11-tej drugi Zjazd, który bez względu na ilość członków będzie prawomocny.

Wobec tego, że na porządku dziennym pod punktem 4, jest ujęta sprawa likwidacji Spółdzielni, przeto odbędzie się drugi ponowny Zjazd za 14 dni t. z. w dniu 17 czerwca b. r. w Jastrzębiu — Dolnem Nr. 15.

PORZĄDEK DZIENNY:

1) Zagajenie.
2) Odczytanie protokółu z ostatniego zgromadzenia.
3) Sprawozdanie z działalności Zarządu Spółdzielni i Rady Nadzorczej.
4) Sprawa likwidacji Spółdzielni.
5) Wybór likwidatorów Spółdzielni.
6) Wnioski i wolne głosy.
7) Zakończenie.

Wnioski członków powinne być oddane 14 dni przed Walnym Zjazdem w biurze Związku Maszynistów Kolejowych, Katowice, ul. Kamienna 11.

Za Zarząd Spółdzielni:
prezes (—) Bartuś (—) Wałusz IV.

Wydawca: Zaw. Zw. Maszyn. Kolej. Red. odpow. Wacław Siadak. Druk. „Robotnik", Warecka 7.